

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Ewa Śliwa

w sprawie **B.L.**

oskarżonej o czyn z art. 300 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 lipca 2023 r.

skargi obrońcy oskarżonej

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 3 marca 2023 r., sygn. akt II Ka 652/22,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 18 października 2022 r., sygn. akt VIII K 224/21,

i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Nowym Sączu do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 października 2022 r., sygn. akt VIII K 224/21, Sąd Rejonowy w Nowym Sączu uniewinnił B.L. od zarzucanego jej czynu z art. 300 § 2 k.k.

Po rozpoznaniu apelacji prokuratora, Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, wyrokiem z dnia 3 marca 2023 r, sygn. akt II Ka 652/22, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę B.L. przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Nowym Sączu.

Skargę od wyroku Sądu odwoławczego wniósł, na podstawie art. 539a § 1 k.p.k., obrońca oskarżonej, zarzucając:

„naruszenie przepisu zawartego w art. 437 par. 2 zd. 2 in fine KPK poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu (VIII Zamiejscowy Wydział Karny w Muszynie) z dnia 18 października 2022 roku (sygnatura akt: VIII K 224/21) oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji w sytuacji, gdy w świetle stwierdzonych przez Sąd odwoławczy uchybień, nie było uzasadnione uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w I instancji”.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy właściwemu sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga obrońcy oskarżonej jest zasadna, co spowodowało konieczność uchylenia wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. Zaskarżony skargą wyrok wydano bowiem z rażącą obrazą art. 437 § 2 k.p.k.

Zgodnie z przepisem art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybień daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (tak uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, OSNKW 2018, z. 3, poz. 23).

Analiza uzasadnienia zaskarżonego skargą wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie nie potwierdziła, aby podstawą wydania orzeczenia kasatoryjnego

była którakolwiek z podstaw wskazanych w art. 437 § 2 k.p.k. Nie ulega wątpliwości, że nie były nią w szczególności przyczyny określone w art. 439 § 1 k.p.k., nie zachodziła też podstawa wskazana w art. 454 k.p.k. Wprawdzie wydany w sprawie wyrok Sądu I instancji jest uniewinniający, ale w końcowej części uzasadnienia tj. w rubryce 5.3.1.2.1 (s. 6) Sąd Okręgowy wskazał na przesłankę „konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości”, natomiast w rubryce 5.3.2. wyraźnie podał, że nie przesądza kierunku rozstrzygnięcia. Należy stwierdzić, że podstawą uchylenia wyroku Sądu I instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania nie mogła być w niniejszej sprawie także wskazana w art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. i powołana jako podstawa zaskarżonego rozstrzygnięcia konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości. Sąd Najwyższy orzekający w niniejszym składzie opowiada się za ścisłą wykładnią podstawy uchylenia orzeczenia, jaką jest "konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości".

W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19 (OSNK 2019, z. 6, poz. 31), stwierdzono, że „konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie *in fine* k.p.k., jako powód uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji”. W orzecnictwie Sądu Najwyższego zgodnie stwierdza się, że podstawy takiej nie stanowi konieczność przeprowadzenia na nowo oceny zgromadzonego materiału dowodowego (zob. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dni: 15 grudnia 2021 r., III KS 24/21; 9 marca 2023 r., III KS 84/22).

W realiach przedmiotowej sprawy, Sąd odwoławczy w istocie zakwestionował jedynie dokonaną przez Sąd I instancji ocenę dowodów i na tej podstawie poczynione ustalenia faktyczne, wskazując, że Sąd ten „wyzolował z realiów sprawy pewne okoliczności”, pominął bądź nie rozważył niektórych istotnych w ocenie Sądu odwoławczego kwestii, jak chociażby zwolnień komorniczych, charakteru zapewnień oskarżonej, wpłaty środków pieniężnych na rachunek

bankowy jej męża. Ponadto, uznał za nietrafną argumentację Sądu I instancji odnoszącą się np. do niezłożenia przez wierzyciela wniosku o zajęcie konta bankowego, wiedzy wierzyciela o działaniach oskarżonej czy też do oceny wiarytelności spółki. Sąd odwoławczy wskazał na konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości z uwzględnieniem przytoczonych przez niego wskazań i argumentów apelacji prokuratora, w razie potrzeby wykonania innych czynności dowodowych oraz „pogłębionej, całościowej oceny zgromadzonego materiału dowodowego zgodnie z art. 7 k.p.k.”, ale motywy, które legły u podstaw uchylenia wyroku, z pewnością nie wyczerpują przesłanki konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu w całości.

Zgodzić się należy z poglądem zaprezentowanym w treści skargi, że uzasadnienie Sądu odwoławczego nie daje jasnej odpowiedzi na pytanie o podstawę uchylenia wyroku Sądu I instancji. Wskazuje ono co najwyżej na potrzebę przeprowadzenia uzupełniającego postępowania dowodowego, a także na potrzebę dokonania odmiennej oceny dotychczas przeprowadzonych dowodów. Biorąc pod uwagę merytoryczny charakter postępowania odwoławczego i wynikające z tego obowiązki sądu II instancji, Sąd Okręgowy zobowiązany był te wytyczne samodzielnie zrealizować. Dopiero gdyby w wyniku tak przeprowadzonego postępowania ujawniła się jedna z podstaw uchylenia wyroku wskazana w art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. otwierałoby to drogę do wydania takiego orzeczenia. Uchylenie zaś wyroku z powodu niepełnych czy częściowo nieprawidłowych ustaleń faktycznych stanowi naruszenie art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji wyroku.

(kf)

[ał]